

Analiza i prognozowanie inflacji w województwach Polski

Analiza Szeregów Czasowych, czerwiec 2025

Mikołaj Kaczmarek, Piotr Wilma

Analiza kwartalnych wskaźników inflacji w regionach Polski (2005–2024) oraz prognozy na kolejne kwartały.

Cel projektu

- Szczegółowa analiza i prognoza kwartalnych wskaźników inflacji w województwach Polski.
- Wskazanie różnicowań regionalnych i sezonowych w dynamice inflacji.
- Opracowanie wiarygodnych prognoz na kolejne cztery kwartały.
- Wyniki przedstawione również na mapie Polski.

Znaczenie regionalnej analizy inflacji

- Inflacja wpływa na siłę nabywczą, stabilność gospodarczą, decyzje inwestycyjne.
- Prognozy pomagają w planowaniu budżetów, indeksacji świadczeń, ocenie ryzyka.
- Analiza regionalna wspiera efektywniejsze decyzje władz lokalnych i firm.

Dane: zakres i źródła

- Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS
- Okres: 2005–2024, kwartalnie
- Zasięg: 16 województw, brak luk w danych
- Zmienna główna: indeks inflacji (średnia: 100,84, odchylenie: 1,17)

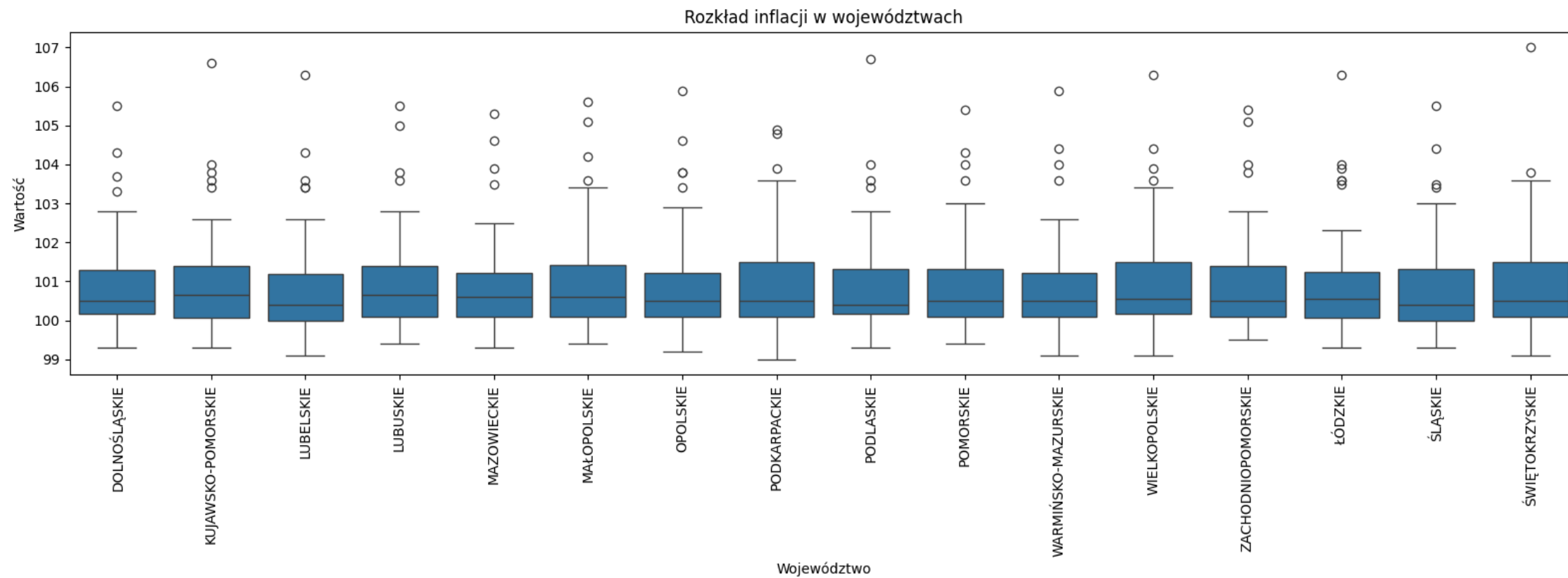
Przygotowanie danych

- Usunięcie braków i zbędnych kolumn
- Zamiana nazw, typów, mapowanie kwartałów
- Utworzenie zmiennej czasu (`PeriodIndex`)
- Kompletność i spójność danych

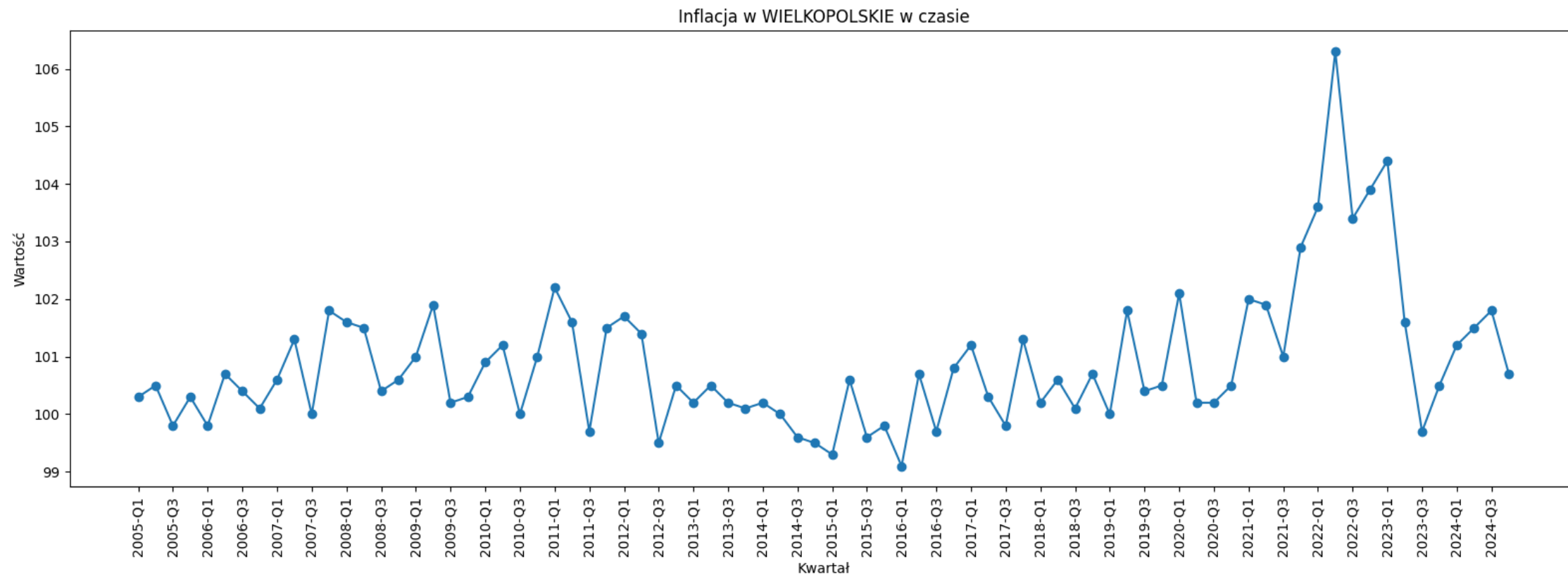
Statystyki opisowe

- Inflacja krajowa:
  - średnia: **100,84**
  - mediana: **100,5**
  - min: **99,0**, max: **107,0**
  - 75% obserwacji $\leq$ **101,4**
- Różnice regionalne: bardzo niewielkie
(średnia w województwach: 100,78–100,90)
- Największa zmienność: **świętokrzyskie**
Najstabilniejsze: **mazowieckie, pomorskie**

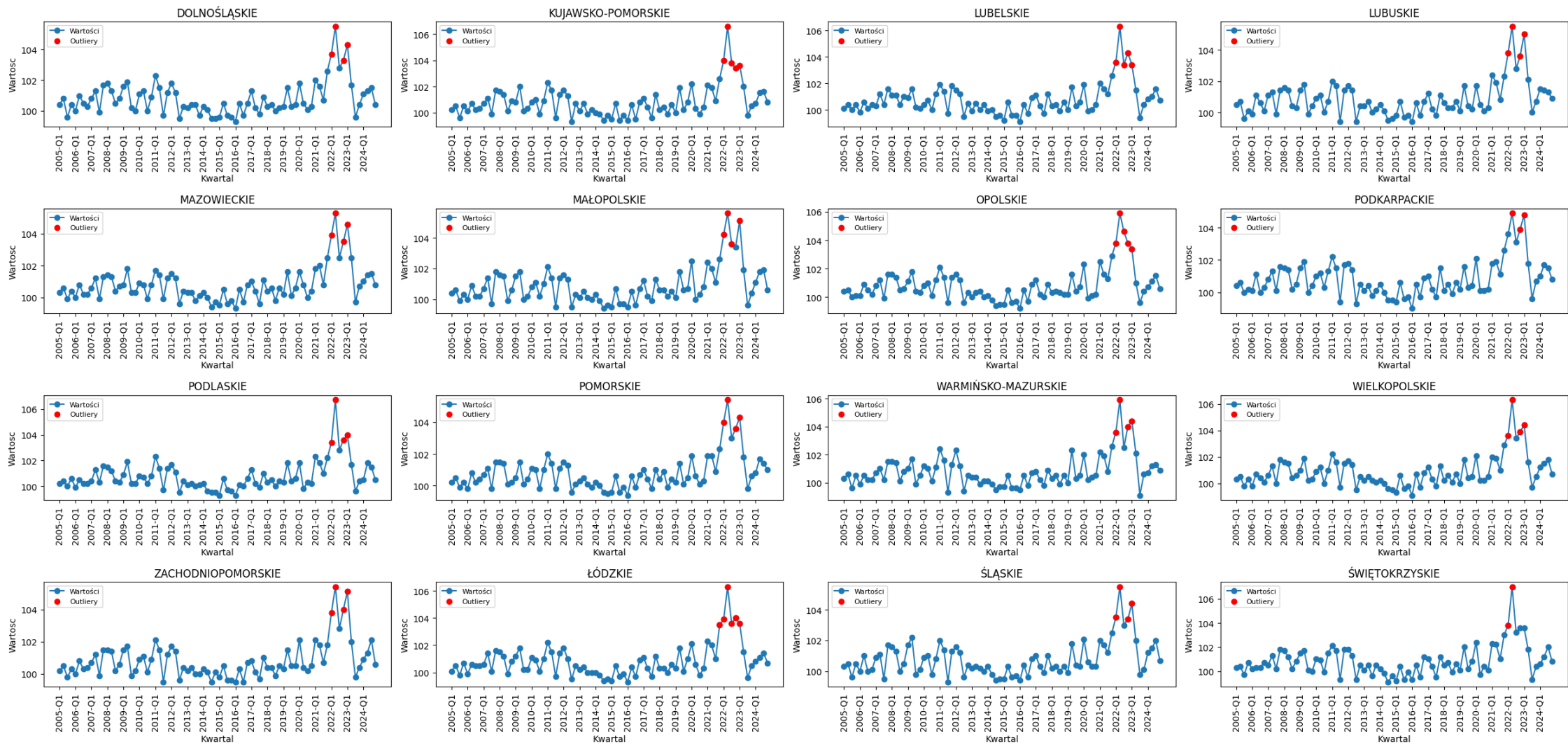
Rozkład inflacji w województwach

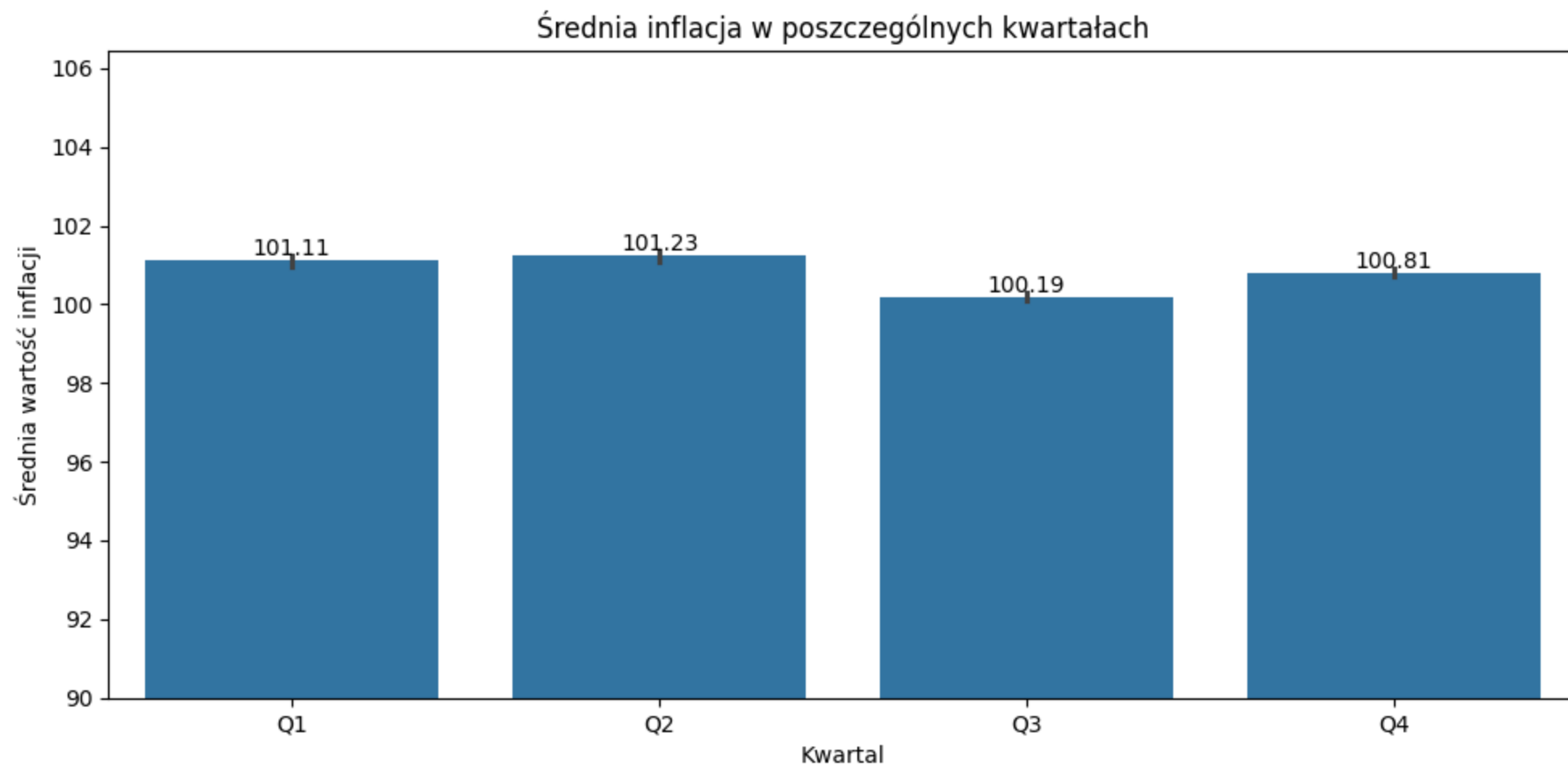
Inflacja w czasie: przykład

Outliery: zjawisko ogólnopolskie

Sezonowość inflacji

Metodyka prognozowania

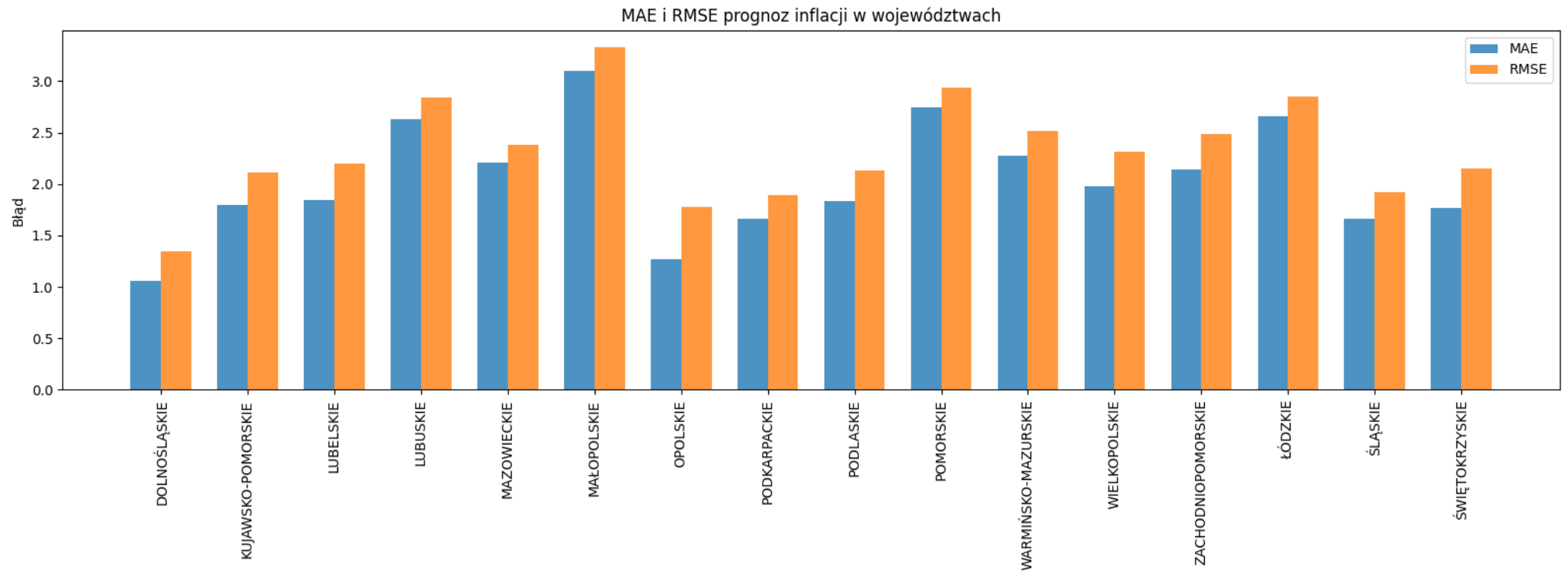
- Model ARIMA (z automatycznym doбором parametrów, `auto_arima`)
- Każde województwo modelowane osobno
- Uwzględnienie wartości odstających (nie usuwano outlierów)
- Podział na zbiór treningowy (do 2022) i testowy (2023-2024)

Wyniki prognoz

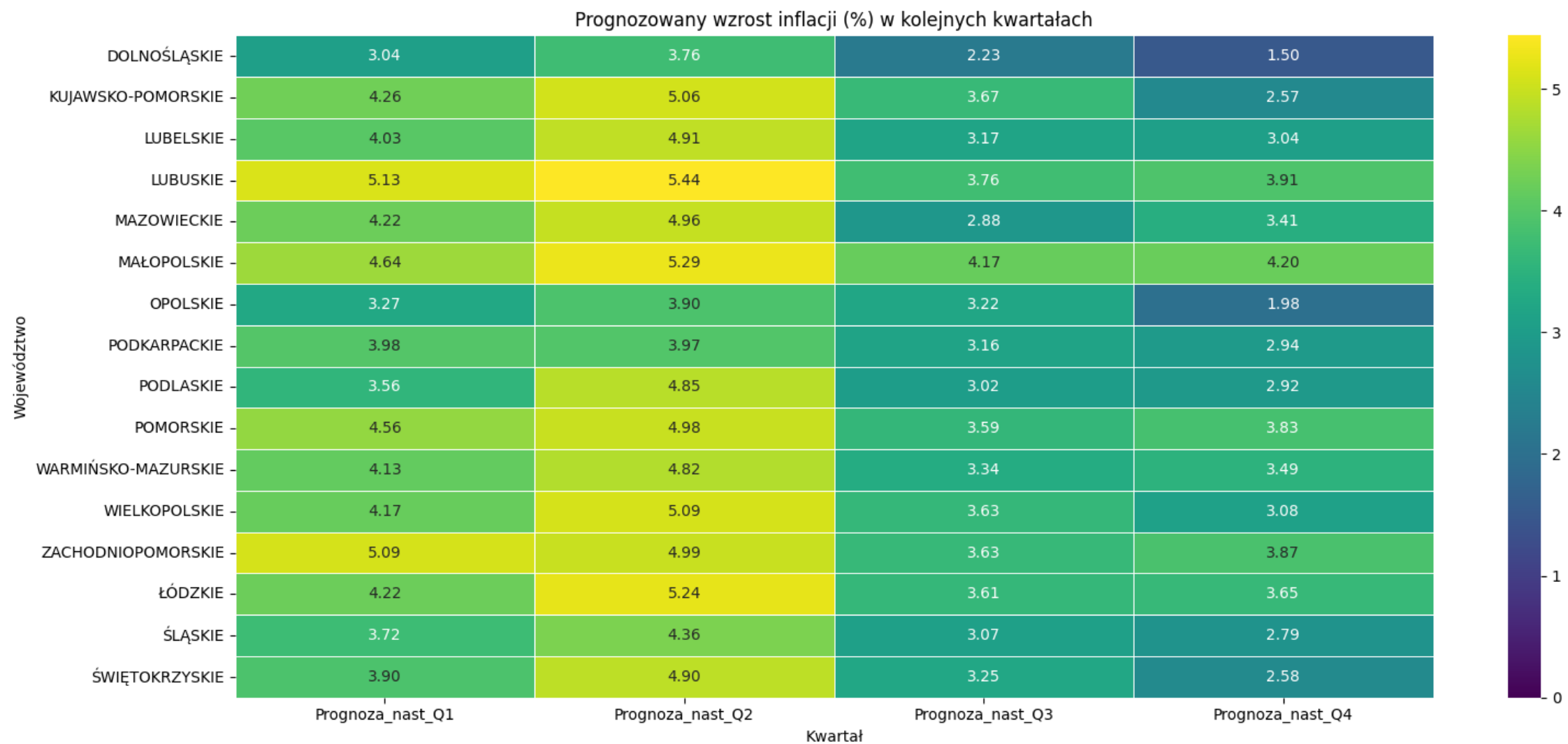
- Prognozy na kolejne 4 kwartały: większość województw powyżej **103,0**
- Najwyższe wartości: Lubuskie, Pomorskie, Łódzkie, Kujawsko-Pomorskie
- Najniższe: Dolnośląskie, Opolskie
- Przebieg prognoz podobny w całej Polsce

Ocena jakości prognoz

- Miary błędu: MAE i RMSE

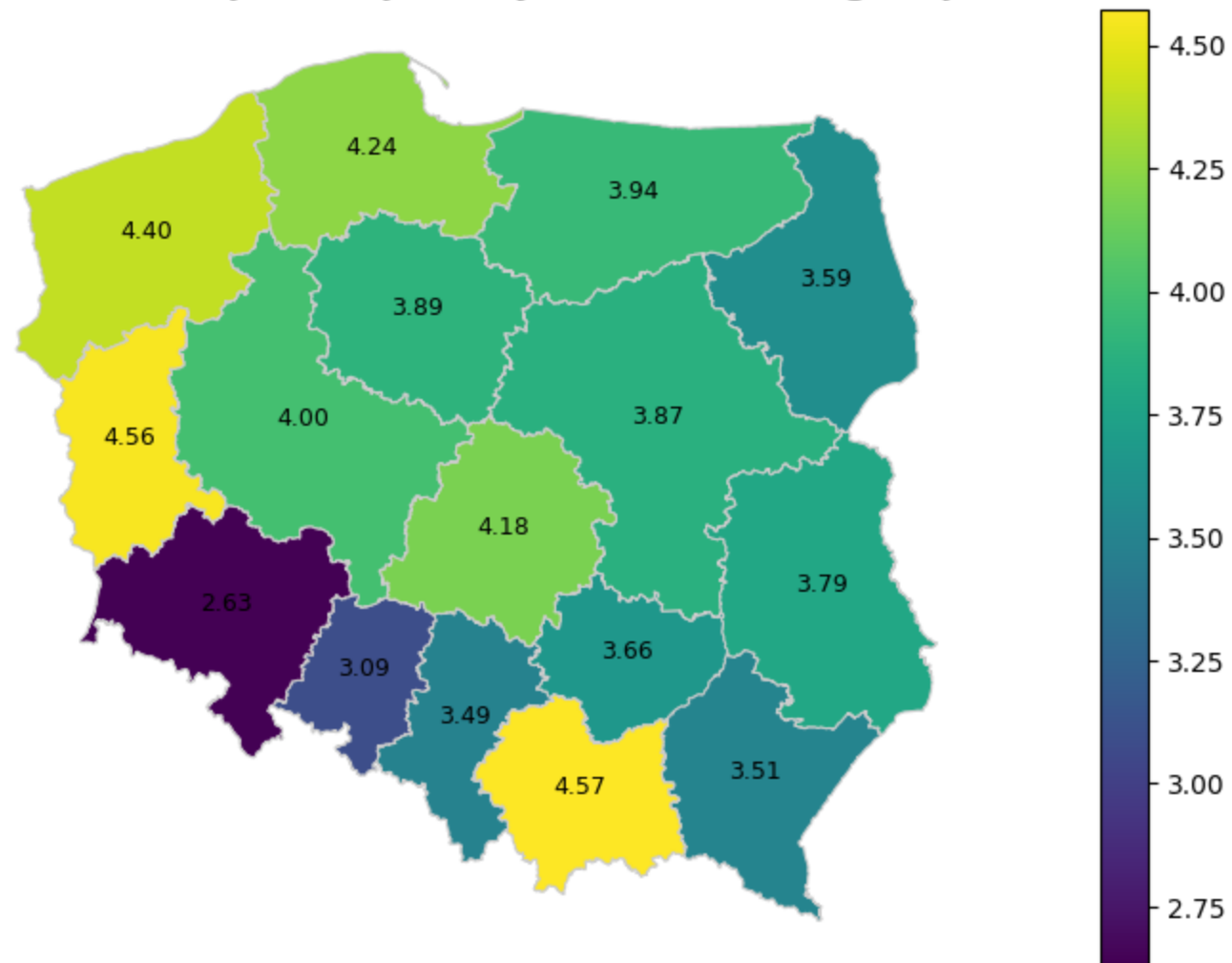

Prognozy: heatmapa kwartalna

Mapa prognoz inflacji

Prognozowana inflacja w najbliższym kwartale (wg województw)

Wnioski

- Inflacja w Polsce ma charakter ogólnokrajowy, regionalne różnice są niewielkie
- Wyraźny wzrost inflacji w latach 2021–2023 – wpływ globalnych zjawisk (COVID-19)
- Sezonowość: wyższa inflacja na początku roku
- Model ARIMA dobrze prognozuje w regionach stabilnych, większe błędy w regionach o wyższej zmienności

Analiza i prognozowanie inflacji w województwach Polski

Analiza Szeregów Czasowych, czerwiec 2025

Mikołaj Kaczmarek, Piotr Wilma